

Život v přírodě (na venkově) / Das Leben in der Natur (auf dem Lande)

Život na venkově byl rozdílný od života ve městě. Lidé žijící ve vesnici byli sice blíž přírodě, ale život zde byl těžší než ve městě. Vesnice patřily šlechtě nebo klášteru, většina obyvatel byla jejich poddanými s povinností roboty a navíc osobně nesvobodná. Poddaní museli konat pro majitele panství, na jehož území se nacházela vesnice, robotu. Byla to práce zdarma. Většinou se jednalo o práci na panském poli či další vedlejší práce (např. stavba cest, staveb). Osobní nesvoboda znamenala pro poddané to, že se nesměli volně stěhovat, bez svolení pána uzavírat sňatek či dávat dítě do učení.

Pokud poddaní nekonali robotu, která činila několik dní v týdnu (min. 3), mohli pracovat na svém pronajatém poli, aby si zajistili obživu pro sebe a svoji rodinu. Takže volněji měli poddaní v zimě, ale to také nezaháleli. Opravovali si nástroje pro práci na poli nebo ženy se věnovaly ručním pracím. Na polích musely pracovat i děti. Škola nebyla pro ně povinná. Až v pozdější době (např. v habsburské monarchii od 18. století). Ale za její nedodržování nikdo nebyl trestán. Pokud si rodina měla vybrat – poslat dítě do školy nebo na poli, aby pomáhalo, tak nejčastěji docházelo k druhé možnosti.

Obyvatelé na venkově se dělili podle majetku na sedláky, rolníky a bezzemky. Bezzemci si pronajímal kousek půdy od sedláků. Mezi nemajetné obyvatelstvo patřili čeledíni a děvečky, kteří u sedláků pracovali za byt a stravu. Chudina (žebráci) žili z darů od spoluobčanů.

Lidé na venkově žili v domech, které se stavěly nejčastěji z vepřovic, tj. z cihel z nepálené hlíny. (Dalšími příasadami byly: vápno, sláma, plevy, písek a chlévská mrva) Největší místo bývala kuchyně, ve které stál velký stůl, postel, truhla na oblečení a zděná pec. V této místnosti se také spalo, protože zde bylo nejtepleji. Na dvoře stávaly chlévy, stodola a kurník.

Das Leben auf dem Lande war anders als das Leben in der Stadt. Die Menschen im Dorf lebten näher an der Natur, aber das Leben hier war schwieriger als in der Stadt. Die Dörfer gehörten dem Adel oder dem Kloster, die meisten Einwohner waren ihre Untertanen unter der Pflicht von Robotern und persönlich nicht frei. Die Untertanen mussten einen Roboter für den Besitzer des Herrschaftsguts verrichten, auf dessen Gebiet sich das Dorf befand. Es war kostenlose Arbeit. Meistens handelte es sich um Arbeiten in Herrenfeldern oder andere Nebenarbeiten (z. B. Bau von Straßen, Gebäuden). Die persönliche Unfreiheit bedeutete für die Untertanen, dass sie sich ohne Erlaubnis des Herrn nicht frei bewegen durften, um zu heiraten oder das Kind zur Lehre zu schicken.

Wenn die Untertanen an einigen Tagen in der Woche keinen Roboter ausführten (mindestens 3), konnten sie auf ihrem gemieteten Feld arbeiten, um sich selbst und ihre Familien zu sichern. Sie hatten also im Winter mehr Freizeit, aber sie waren auch nicht untätig. Sie reparierten Feldgeräte oder bastelten. Kinder mussten auf den Feldern arbeiten. Die Schule war für sie nicht obligatorisch. Nur in späteren Zeiten (z. B. in der Habsburgermonarchie seit dem 18. Jahrhundert). Aber niemand wurde dafür bestraft, wenn der Schulpflicht nicht gefolgt wurde. Wenn die Familie wählen sollte - ein Kind zur Schule zu schicken oder auf dem Feld zu helfen, dann war die zweite Möglichkeit die häufigste.

Die Bewohner ländlicher Gebiete wurden nach Eigentum in Bauersleute, Ackersleute und Landlose aufgeteilt. Die Landlosen mieteten ein Stück Feld von Bauern. Unter der armen Bevölkerung befanden sich Knechte und Hausmädchen, die bei Bauern für Wohnung und Essen arbeiteten. Die Armen (Bettler) lebten dank Spenden von Mitbürgern.

Sie lebten in den Häusern, die größtenteils aus Lehm gebaut waren, d. h. Ziegeln aus unverbranntem Ton. (Andere Zutaten waren: Kalk, Stroh, Spreu, Sand und Tierkot) Der größte Raum war eine Küche mit einem großen Tisch, einem Bett, einer Kommode und einem Steinofen. In diesem Raum schlief man auch, weil er am wärmsten war. Im Hof standen ein Stall, eine Scheune und ein Hühnerstall.

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014–2020

1. Podle obrázku vyber slovíčka, která k němu patří: pole – hrad – kostel – řeka – náměstí – statek – klášter – kráva – kůň – rybník – jezero – louka – les – mlýn – chalupa – zámek – hory - strom

Wähle die Wörter, die zum Bild gehören: das Feld – die Burg – die Kirche – der Fluss – der Stadtplatz – das Bauernhof – das Kloster – die Kuh – das Pferd – der Teich – der See – die Wiese – der Wald – die Mühle – die Hütte – das Schloss – die Berge – der Baum

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

SN CZ
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

Das Leben auf dem Land ist mit der Natur verbunden, d. h. mit Pflanzen, Bäumen, Feldern, Wiesen und Tieren.

Život na venkově je spojen s přírodou, tj. s rostlinami, stromy, poli, loukami atd.

2. Kennst du diese Nadelbäume? Ordne zu: die Fichte – die Tanne – die Kiefer – die Lärche
Znáš tyto jehličnaté stromy? Přiřaď: smrk – jedle – borovice - modřín

3. Kennst du diese Laubbäume? Ordne zu: die Linde – die Eiche – die Buche – die Birke
Znáš tyto listnaté stromy? Přiřaď: lípa – dub – buk - bříza

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

SN **CZ**
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

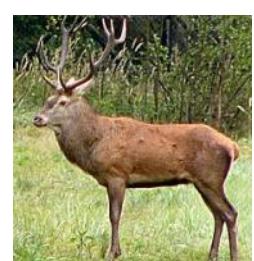
4. Kennst du diese Getreidesorten, die auf den Feldern angebaut werden? Ordne zu: der Weizen – der Hafer – die Gerste – der Mais – der Roggen

Znáš tyto druhy obilí, které se pěstují na polích? Přiřaď: pšenice – oves – ječmen – kukuřice – žito

5. Kennst du diese Waldtiere? Ordne zu: der Fuchs – der Wolf – das Wildschwein – die Ricken – der Hirsch – der Hase - der Fasan

Znáš tato lesní zvířata? Přiřaď: liška – vlk – divoké prase – srna - jelen – zajíc - bažant

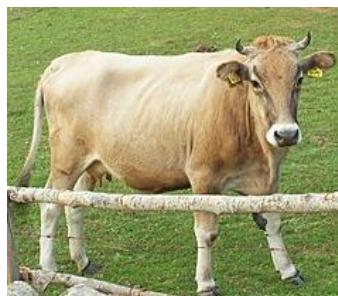
Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

6. Kennst du diese Haustiere? Ordne zu: der Schwein – die Kuh – das Schaf – die Ziege – das Pferd – die Henne – der Hahn – die Katze – der Hund – die Gans – die Ente

Znáš tato domucí zvířata? Přiřaď: prase – kráva – ovce – koza – kůň – slepice – kohout – kočka – pes – husa - kachna

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

Slovniček / Wörterbuch:

pole	das Feld
hrad	die Burg
kostel	die Kirche
řeka	der Fluss
náměstí	der Stadtplatz
statek	das Bauernhof
klášter	das Kloster
rybník	der Teich
jezero	der See
louka	die Wiese
les	der Wald
mlýn	die Mühle
chalupa	die Hütte
zámek	das Schloss
hory	die Berge
vesnice	das Dorf
na venkově	auf dem Land
strom	der Baum
jehličnaté stromy	die Nadelbäume
smrk	die Fichte
jedle	die Tanne
borovice	die Kiefer
modřín	die Lärche
listnaté stromy	die Laubbäume
lípa	die Linde
dub	die Eiche
buk	die Buche
bříza	die Birke

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

Slovniček / Wörterbuch:

obilí	das Getreide
pšenice	der Weizen
oves	der Hafer
ječmen	die Gerste
kukuřice	der Mais
žito	der Roggen
lesní zvířata	die Waldtiere
liška	der Fuchs
vlk	der Wolf
divoké prase	das Wildschwein
srna	die Ricke
jelen	der Hirsch
zajíc	der Hase
bažant	der Fasan
domácí zvířata	die Haustiere
prase	der Schwein
kráva	die Kuh
ovce	das Schaf
koza	die Ziege
kůň	das Pferd
slepice	die Henne
kohout	der Hahn
kočka	die Katze
pes	der Hund
husa	die Gans
kachna	die Ente

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

Řešení / Lösung:

1. Podle obrázku vyber slovíčka, která k němu patří: **pole** – **hrad** – **kostel** – **řeka** – **náměstí** – **statek** – **klášter** – **kráva** – **kůň** – **rybník** – **jezero** – **louka** – **les** – **mlýn** – **chalupa** – **zámek** – **hory** – **strom**

Wähle die Wörter, die zum Bild gehören: **das Feld** – **die Burg** – **die Kirche** – **der Fluss** – **der Stadtplatz** – **das Bauernhof** – **das Kloster** – **die Kuh** – **das Pferd** – **der Teich** – **der See** – **die Wiese** – **der Wald** – **die Mühle** – **die Hütte** – **das Schloss** – **die Berge** – **der Baum**

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

SN CZ
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

2. Kennst du diese Nadelbäume? Ordne zu: die Fichte – die Tanne – die Kiefer – die Lärche

Znáš tyto jehličnaté stromy? Přiřaď: smrk – jedle – borovice - modřín

die Tanne / jedle

die Fichte / smrk

die Lärche / modřín

die Kiefer / borovice

3. Kennst du diese Laubbäume? Ordne zu: die Linde – die Eiche – die Buche – die Birke

Znáš tyto listnaté stromy? Přiřaď: lípa – dub – buk - bříza

die Buche / buk

die Eiche / dub

die Birke / bříza

die Linde / lípa

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

SN CZ
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

4. Kennst du diese Getreidesorten, die auf den Feldern angebaut werden? Ordne zu: der Weizen – der Hafer – die Gerste – der Mais – der Roggen

Znáš tyto druhy obilí, které se pěstují na polích? Přiřaď: pšenice – oves – ječmen – kukuřice – žito

der Weizen / pšenice   der Roggen / žito   die Gerste / ječmen   der Hafer / oves

der Mais / kukuřice

5. Kennst du diese Waldtiere? Ordne zu: der Fuchs – der Wolf – das Wildschwein – die Ricke –
der Hirsch – der Hase - der Fasan

Znáš tato lesní zvířata? Přiřaď: liška – vlk – divoké prase – srna - jelen – zajíc - bažant

der Wolf / vlk

der Fuchs / liška

das Wildschwein / divoké prase

der Hirsch / jelen

der Fasan / bažant

die Ricke / srna

der Hase / zajíc

6. Kennst du diese Haustiere? Ordne zu: der Schwein – die Kuh– das Schaf – die Ziege – das
Pferd – die Henne – der Hahn – die Katze – der Hund – die Gans – die Ente

Znáš tato domucí zvířata? Přiřaď: prase – kráva – ovce – koza – kůň – slepice – kohout – kočka
– pes – husa - kachna

die Henne / slepice

der Hund / pes

der Hahn / kohout

das Schwein / prase

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

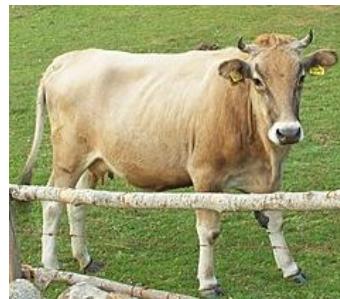
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

das Schaf / ovce

die Katze / kočka

die Kuh / kráva

die Gans / husa

das Pferd / kůň

die Ente / kachna

die Ziege / koza

Zdroj obrázků:

- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Abies_procera_cone.jpg (Autor: MPF)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Picea_orientalis1.jpg (Autor: MPF)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Larix_decidua_-_cones_-_Kroton_001.jpg (Autor: Kroton)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pinus_ponderosa_cones.jpg (Autor: MPF)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tilia_japonica_2.JPG (Autor: Qwert1234)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:DosenmoorBirken1.jpg> (Autor: Wilde Natur)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gambel_oak_leaves.jpg (Autor: Cory Maylett)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fagus_sylvatica_orientalis_3.jpg (Autor: Franz Xaver)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vulpes_vulpes_standing_in_snow.jpg (Autor: Conti)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ausgewachsenes_Wildschwein_beim_Suhlen.JPG (Autor: 4028mdk09)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Capreolus_capreolus_\(Marek_Szczepanek\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Capreolus_capreolus_(Marek_Szczepanek).jpg) (Autor: Marek Szczepanek)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wheat_close-up.JPG (Autor: Bluemoose)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hordeum_distichon0.jpg (Autor: Sony Mavica)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wild_rye.jpg (Autor: Fir0002)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:AvenaFatua2.jpg> (Autor: Christian Fischer)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Klip_kukuruza_uzgojen_u_Me%C4%91imurju_\(Croatia\).JPG](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Klip_kukuruza_uzgojen_u_Me%C4%91imurju_(Croatia).JPG) (Autor: Silverije)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Phasianus_colchicus_2_tom_\(Lukasz_Lukasik\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Phasianus_colchicus_2_tom_(Lukasz_Lukasik).jpg) (Autor: Pkuczynski)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bu%C5%A1a_cattle_-_Illyrian_cattle_leg_P.Cikovac_Bijela_gora_-_Mt_Orjen.jpg (Autor: P.Cikovac)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Koza-tabor.jpg> (Autor: Albert ryba)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Merfeld,_Merfelder_Bruch,_D%C3%BCmener_Wildpferde__2012__7831.jpg (Autor: Dietmar Rabich)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:CH_Hen_2.jpg (Autor: Daniel Schwen)

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014 – 2020

- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anser_anser_1_\(Piotr_Kuczynski\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anser_anser_1_(Piotr_Kuczynski).jpg)> (Autor: Pkuczynski)
- [cit. 2018-09-01]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Domestic_Goose.jpg> (Autor: JJ Harrison)
- [cit. 2016-09-01]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:
<<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Redwolf.jpg>> (Autor: Engineer111)
- [cit. 2016-09-01]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:
<<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rothirsch.jpg>> (Autor: Bdk)
- [cit. 2016-09-01]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Feldhase_Schiermonnikoog.JPG> (Autor: MOdmate)
- [cit. 2016-09-01]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sus_scrofa_scrofa.jpg> (Autor: Joshua Lutz)
- [cit. 2016-09-01]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flock_of_sheep.jpg> (Autor: Ddxc)
- [cit. 2016-09-01]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:
<<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cat-MaineCoon-Lara1.png>> (Autor: GeeAlice)